

Fortbildningen står inför nya utmaningar

Tandläkarkåren har alltid ansett fortbildning vara mycket viktig. Man har satt värde på att upprätthålla och förbättra sina kunskaper. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) förutsätter också att tandläkare upprätthåller och utvecklar sin yrkesskicklighet och ålägger dessutom arbetsgivarna att göra det möjligt att delta i fortbildning. Utvecklingen av fortbildningen har också tagits med som en del av det nationella hälsoprojektet. Social- och hälsovårdsministeriet har i mars tillsatt en arbetsgrupp för att bereda riksomfattande rekommendationer för fortbildning som skall ställas till hälsovårdens aktörers förfogande. Man har för avsikt att ge direktiv för hur man skall fastställa behovet av fortbildning, hur man anordnar den, hur kvaliteten skall säkras, hur den skall utvecklas och hur man skall delta i fortbildningen och hur dess effekt skall utvärderas. Till stöd för arbetsgruppen har man gjort en utredning som visar att bl.a. planlöshet belastar dagens fortbildning. Det gör att den inte stöder en systematisk utveckling av deltagarnas kunnande. Man lyfter också fram gammalmodiga undervisningsmetoder, och efterlyser modern vuxenpedagogik. I min egenskap av Apollonias representant i arbetsgruppen har jag kunnat föra fram vår egen yrkeskårs synpunkter när man har gjort upp rekommendationerna.

Apollonia är störst då det gäller fortbildning för tandläkare i Finland. Verksamheten ger inte vinst, utan Apollonia stöder den med ca 200 000 euro per år. Genom sin egen utbildningsnämnd har Apollonia redan tidigare försökt anpassa sig till de förändrade kraven inom fortbildningen. Kollegerna har varit mycket aktiva då det har gällt att delta i verksamheten. Så många som 40–50 % av tandläkarna i åldern 35–57 år har årligen deltagit i den fortbildning Apollonia har arrangerat. Aktiviteten har varit lika stor bland tjänste- och privatvårdsläkarna. Oftast har man också själv stått för kostnaderna. Odontologi 2000, som har erbjudit uppdatering av olika ämnesområden, har varit ett sätt att göra utbudet mera systematiskt. Nu omarbetas den till serien Practica Nova, vars rotation är snabbare. Den ger en uppdatering av alla kunskaper inom fyra år. Planeringen och uppföljningen drar nytta av den feedback som man samlar in efter varje kurs. Den skall man utveckla ytterligare. Som en service för med-

lemmarna upprätthåller man en s.k. kursportfölj som innehåller en förteckning över alla kurser man deltagit i, och som kan läggas direkt till en meritförteckning. Om man behöver den kan man snabbt skriva ut den, om man t.ex. söker arbete eller anmäler sig till fortbildning. För att man skall kunna fördjupa sina kunskaper inom ett visst område på ett mera systematiskt sätt finns det seriekurser. Under temadagar försöker man angripa ett problem utgående från olika synsätt företrädda av representanter för olika delområden. Beställningskurser som kan skraddarsys enligt beställarens behov är ett sätt att hjälpa arbetsgivare att arrangera fortbildning. Att utveckla kursverksamhetens kvalitet är en intressant utmaning. Hittills har fortbildning främst betytt att man har suttit på föreläsningar. Andra undervisningsmetoder har varit sällsynta. Nu har man redan prövat de första kurserna som kombinerar distans- och kontaktundervisning, och man hoppas att de skall bli ett komplement till de populära kliniska demonstrationerna.

Apollonias största fortbildningstillfälle, Odontologitillfället, får igen majoriteten av tandläkarkåren att samlas för att komplettera och utveckla sin yrkeskunskap. Då kommer man bl.a. att svara på den utmaning om strålskyddsutbildning EU-direktiven ställer oss inför då de träder i kraft. Om man deltar i lördagens program kan man lätt uppfylla lagens krav på fortbildning. Utom ett mångsidigt program erbjuder Odontologitillfället en möjlighet att träffa en mängd kolleger och avnjuta ett högklassigt socialt program. Man skall inte ringakta sådana faktorer betydelse när det gäller att orka med arbetet och att utvecklas inom sitt yrke.

MAIJA T. LAINE-ALAVA,
Finska Tandläkarsällskapet Apollonias
generalsekreterare